

A Comparative Analysis of Business Chinese Textbooks in Thailand

Sasithorn Nuritamon

Faculty of Liberal Arts, University of Phayao, Phayao 56000 Thailand

E-mail: sasithorn.nu@up.ac.th

(received 16 September 2024) (revised 15 November 2024)

(accepted 28 November 2024)

Abstract

This research aims to analyze and compare 5 Business Chinese textbooks: Business Chinese 1, Business Chinese (for Thai learners), Business Chinese Conversation 1, Business Chinese Conversation 2, and Business Chinese Conversation 3. A comparative study based on standard benchmark the 《商务汉语考试大纲》 curriculum. Business Chinese language proficiency test to analyze and compare, divided into 2 main parts. Part 1 is a comparative analysis of the content of business activities, divided into 2 sub-parts 1.) Analyze for dividing the level of knowledge and ability in Chinese Business (商务汉语考试等级标准) found that textbooks Business Chinese Conversation 1, Business Chinese Conversation 2, and Business Chinese Conversation 3 have content levels Classification Standards Level 1 and Level 2. Business Chinese Conversation 1 and Business Chinese (for Thai learners) are at level 3 and level 4. 2.) Analyze the scope of content related to the criteria for measuring and evaluating the ability to communicate in business (商务交际能力项目). 2.1) Business communication in life (生活类) found that Business communication in life vocabulary appears in many textbooks: Business Chinese Conversation 1, Business Chinese Conversation 2, and Business Chinese Conversation 3. 2.2) Business Communication (业务类) found that Business Communication vocabulary appears in the textbook Business Chinese 1 and Business Chinese (for Thai students) the most. Part 2 is a comparative analysis of textbooks into 3 aspects: 1) Structure found that all 5 Business Chinese textbooks emphasize conversation as the main lesson. 2) Vocabulary in this study based on vocabulary standards “BCT Business Chinese Test (A)” and “BCT Business Chinese Test (B)” found that all 5 Business Chinese

textbooks contained vocabulary that are not in the syllabus than those in the syllabus. 3) Exercise has appropriate exercises except Business Chinese Conversation 1, Business Chinese Conversation 2, and Business Chinese Conversation 3 which have only one exercise format and are not appropriate for reviewing students' knowledge. From this research, Guidelines for writing business Chinese textbooks at the higher education level can be summarized as follows: 1. There should be a comprehensive and systematic arrangement of textbook writing sequences. 2. The number of vocabularies should be at an average level that is equal to the curriculum criteria Business Chinese Test. 3. There is comprehensive business communication content according to criteria for measuring and evaluating business communication abilities according to the standard knowledge level of the students and the content is up-to-date and accurate. 4. The number of questions and the format of the exercises should be appropriate.

Keywords: comparative analysis; textbooks; Business Chinese

การวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจในประเทศไทย

ศศิธร นุริตมนต์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา พะเยา 56000 ประเทศไทย

อีเมล sasithorn.nu@up.ac.th

วันรับบทความ 16 กันยายน 2567 วันแก้ไขบทความ 7 พฤศจิกายน 2567

วันตอบรับตีพิมพ์บทความ 28 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่ ภาษาจีนธุรกิจ 1 ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 ศึกษาเปรียบเทียบอิงตามเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในการประเมินแต่ละด้านโดยใช้หลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语考试大纲》 มาประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ 1) วิเคราะห์มาตรฐานในการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准) ผลการวิเคราะห์พบว่า หนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีระดับเนื้อหาอยู่ในมาตรฐานการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจระดับ 1 และ ระดับ 2 ส่วนหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) อยู่ในระดับ 3 และ ระดับ 4 2) วิเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) มี 2.1) ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต (生活类) ผลการวิเคราะห์พบว่า คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 เป็นจำนวนมาก 2.2) ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ (业务类) ผลการวิเคราะห์พบว่า คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงธุรกิจ ปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มากที่สุด ส่วนที่ 2 ได้แบ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบเรียนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ผลการวิเคราะห์พบว่า หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้งหมด 5 เล่ม จะเน้นบทสนทนาเป็นโครงสร้างบทเรียนเป็นหลัก ด้านคำศัพท์ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์วัดมาตรฐานคำศัพท์อิงจาก “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (A)” และ “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (B)” พบว่า คำศัพท์ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้งหมด 5 เล่ม มีคำศัพท์ที่ไม่ได้อยู่ในหลักสูตรมีจำนวนที่มากกว่าคำศัพท์ที่อยู่ในหลักสูตร และด้านแบบฝึกหัด ในแต่ละเล่มมีแบบฝึกหัดที่เหมาะสม ยกเว้นในหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีรูปแบบแบบฝึกหัดเพียงแค่รูปแบบเดียว ซึ่งไม่เหมาะสมกับการทบทวนความรู้ของ

ผู้เรียน จากข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางในการเขียนตำราภาษาจีนธุรกิจในระดับอุดมศึกษาได้ ดังนี้ 1) ควรมีการเรียบเรียงวางแผนลำดับการเขียนตำราให้ครอบคลุมและเป็นระบบ 2) ควรมีจำนวนคำศัพท์ อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่เท่าเทียมตามเกณฑ์หลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีนธุรกิจ 3) มีเนื้อหาในการสื่อสาร ธุรกิจที่ครอบคลุมตามเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ ตามระดับมาตรฐาน ความรู้ของผู้เรียน เป็นเนื้อหาที่ทันสมัยและถูกต้อง 4) ควรคำนึงถึงจำนวนข้อและรูปแบบของแบบฝึกหัดให้มีความเหมาะสม

คำสำคัญ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ตำราเรียน ภาษาจีนธุรกิจ

1. บทนำ

สาธารณรัฐประชาชนจีน นับเป็นตลาดการค้าแหล่งใหญ่ของโลก ที่หลายประเทศต้องการทำการค้า ร่วมกัน นับตั้งแต่ที่ประเทศจีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก หรือ WTO จีนก็ผ่อนคลายกฎเกณฑ์การลงทุนมากขึ้น ทุกมณฑลของจีนได้รับการพัฒนาในทุกด้านต่อเนื่องและเปิดรับการลงทุนของต่างชาติมากขึ้น โดยเฉพาะ ธุรกิจเกษตรกรรม พลังงาน โทรคมนาคม และสามารถร่วมทุนในธุรกิจ การท่องเที่ยว ประกันภัย และธนาคารได้อีกด้วย นอกจากนี้การที่รัฐบาลจีนได้ส่งเสริมให้นักธุรกิจในประเทศออกไปทำการค้าขาย ลงทุน หรือแม้แต่เดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศ เท่ากับว่าเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับประเทศไทยมากยิ่งขึ้น Kraisin, W. (2023) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนได้ยกระดับความสัมพันธ์และความไว้วางใจต่อกัน มุ่งมั่นขยายระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้าระหว่างสองประเทศ อีกทั้งยังผลักดันให้เกิดการ แลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง จึงนำไปสู่สัมพันธภาพไทย-จีนที่มีการพัฒนาอย่างมั่นคงมากยิ่งขึ้น Royal Thai Embassy in Beijing (2023) ประเทศไทยยังได้มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าไทย-จีนในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาของประเทศ ไทยหลายแห่งได้เปิดหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ทั้งด้านภาษาจีนและการทำธุรกิจ การค้ากับคนจีน แต่ในปัจจุบันยังเกิดปัญหาในการเรียนการสอนหรือหลักสูตรของภาษาจีนธุรกิจ กล่าวได้ว่า บัณฑิตไม่ว่าจะจบการศึกษาที่ในประเทศไทยหรือจบการศึกษาที่ประเทศจีน ประสบการณ์ในการเรียนรู้ยังไม่ เพียงพอในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถด้านธุรกิจในสถานประกอบการได้อย่างแตกฉาน ส่งผลให้การ สื่อสารและถ่ายทอดความต้องการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน Khantharot, W. (2013) อีกทั้งยังไม่เข้าใจ บริบททางด้านธุรกิจอย่างถ่องแท้ ปัญหาเหล่านี้เกิดจากการออกแบบหลักสูตรภาษาจีนธุรกิจของแต่ละ สถาบันอุดมศึกษามีความแตกต่างกันและยังไม่มีแม่แบบหรือเป็นหลักสูตรแกนกลาง ทำให้ไม่สามารถควบคุม การเรียนการสอนให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันได้ จึงจัดระบบการเรียนการสอนตามแนวทางของตนเอง Office of the Secretariat of the Education Council (2016)

ด้วยเหตุนี้การเลือกใช้ตำราเรียนให้มีความสอดคล้องต่อหลักสูตรจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน ในรายวิชาภาษาจีนธุรกิจ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงได้ศึกษาเปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจในประเทศไทยที่สามารถค้นหาข้อมูลได้ง่ายในอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาจีน

ธุรกิจหรือคัดเลือกหนังสือตำราเรียน นำไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนาหรือเป็นแนวทางในการเขียนแบบเรียน ตำราเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและสถานการณ์ของผู้เรียนในสถาบันของตนเอง ผู้วิจัยจึงนำหนังสือตำราเรียนทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่ ภาษาจีนธุรกิจ 1 ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มาศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจให้เหมาะสมกับสภาพสถานการณ์ หลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียนของสถาบันตนเอง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจในประเทศไทย
2. เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจในระดับอุดมศึกษา

3. ทบทวนวรรณกรรม

จากการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ พบว่ามีนักวิจัยและนักวิชาการให้ความสนใจกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจสำหรับชาวต่างชาติ ข้อมูลการสืบค้นมีรายละเอียดดังนี้ Yu, L. (2012) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《北京商务汉语初级》 กับ 《商务汉语一本通》 พบว่าหนังสือทั้งสองเล่มเหมาะสำหรับผู้เรียนที่ต้องการสื่อสารธุรกิจได้ แต่ไม่ได้เน้นเนื้อหาด้านไวยากรณ์ Kong, R. (2014) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《发展商务汉语口语篇》 กับ 《国际商务汉语教程》 พบว่าหนังสือเรียน 《发展商务汉语口语篇》 เหมาะสำหรับพนักงานชาวต่างชาติที่ทำงานในประเทศจีน ส่วนหนังสือเรียน 《国际商务汉语教程》 เหมาะสำหรับคนวัยทำงานที่ไม่ได้ทำงานในประเทศจีน แต่ต้องใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร Zhang, K. (2012) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语》 系列教材 กับ 《经理人汉语》 系列教材 พบว่าหนังสือเรียนทั้งสองเล่มเหมาะสำหรับผู้เรียนภาษาจีนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน Wu, J. (2011) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语随学随用》 กับ 《通用商务汉语》 พบว่าหนังสือเรียน 《通用商务汉语》 มีเนื้อหาที่หลากหลาย เหมาะสำหรับการใช้ในชั้นเรียน ส่วนหนังสือเรียน 《商务汉语随学随用》 นำเสนอในรูปแบบสถานการณ์ต่างๆ สามารถนำไปใช้ได้จริง เหมาะสำหรับการนำไปใช้งานในการทำงานมากกว่านำมาใช้เป็นหนังสือแบบเรียน Guo, H. (2012) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《实用商务汉语》 กับ 《基础实用汉语》 พบว่าหนังสือเรียน 《基础实用汉语》 มีการเรียบเรียงเนื้อหาที่เป็นระบบมากกว่า จากง่ายไปสู่ยากเป็นขั้นเป็นตอน ส่วนหนังสือเรียน 《实用商务汉语》 เนื้อหาของธุรกิจค่อนข้างครอบคลุม แต่ระบบขั้นตอนยังไม่สมบูรณ์ Wang, J. (2013) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียน 《经理人汉语商务篇》 กับ 《新编剑桥商务英语高级》 พบว่าหนังสือเรียน 《经理人汉语商务篇》 เหมาะสำหรับบุคลากรในยุโรปที่ทำงานในบริษัทที่ต้องการใช้ภาษาจีน ส่วนหนังสือเรียน 《新编剑桥商务英语高级》 เหมาะสำหรับบุคลากรที่ทำงานด้านธุรกิจหรือนักศึกษาในประเทศอังกฤษที่เรียนเกี่ยวกับธุรกิจ Liu, X. (2007) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบ

หนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《经贸洽谈 ABC》 กับ 《商务汉语》 พบว่าหนังสือเรียน 《经贸洽谈 ABC》 มีคำศัพท์ที่เยอะมากเกินไป ไม่เหมาะสมต่อการจดจำ ส่วนหนังสือเรียน 《商务汉语》 ในการเรียบเรียงคำศัพท์ค่อนข้างสับสนและในส่วนของไวยากรณ์มีการอธิบายที่ไม่ชัดเจน Dong, J. (2019) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจ 《赢在中国》 系列 กับ 《新丝路》 系列 พบว่าหนังสือเรียนทั้งสองเล่มเหมาะสมกับการใช้ เป็นหนังสือเรียนสำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาจีนธุรกิจ แต่หัวข้อและเนื้อหายังไม่ครอบคลุมมากนัก และความยากของคำศัพท์มีเปอร์เซ็นต์ค่อนข้างสูง

ตำราเป็นผลงานวิชาการประเภทหนึ่งและเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่สำคัญในการศึกษาระดับอุดมศึกษา Chutima, S. (2021) การเขียนตำราเรียน ผู้เขียนต้องมีความรู้จากการค้นคว้าศึกษา มาวิเคราะห์สังเคราะห์ รวบรวมและเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีเอกภาพ สัมพันธ์ภาพ และสอดคล้องภาพตามหลักในการเขียน ให้ความรู้ใหม่ เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีการนำเสนอที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา Thai government gazette (2022) นอกจากนี้ ผู้เขียนต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ใช้ตำรา สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเรียนรู้ในเรื่องที่ผู้เขียนกำลังถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านได้อย่างดี Buntip, S. (2011) สามารถอธิบายสาระสำคัญได้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการใช้แผนภาพ ตัวอย่าง หรือกรณีศึกษาประกอบ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยเบ็ดเสร็จ Navarat, W. (2024) ทั้งนี้ ผู้เขียนควรตระหนักและมีความรู้ที่ลึกซึ้งในศาสตร์ด้านภาษาจีนเชิงธุรกิจ เพื่อสามารถออกแบบรูปแบบการเขียนตำราภาษาจีนธุรกิจได้อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนลำดับขั้นตอนการเขียนตำราให้เป็นเอกภาพ มีเนื้อหาสาระที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถทำให้ผู้อ่านเรียนรู้องค์ความรู้ของการเรียบเรียงในตำราได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจของแต่ละเล่มมีจุดประสงค์ มีเป้าหมาย และมีความคาดหวังว่าผู้เรียนจะได้รับความรู้อะไร อย่างไร และมีรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันไป เนื้อหาบางเล่มอาจจะมีบางส่วนที่ต้องพัฒนา แต่บางเล่มก็มีความครอบคลุมและสมบูรณ์แบบ แต่หนังสือภาษาจีนธุรกิจที่นักวิชาการส่วนใหญ่นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบจะเป็นการเรียบเรียงของนักวิชาการชาวจีนให้สำหรับกลุ่มชาวต่างชาติ ที่ไม่ได้ระบุเจาะจงว่าใช้สำหรับประเทศใด และเนื่องด้วยหนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจที่เรียบเรียงให้สำหรับกลุ่มนิสิต นักศึกษาชาวไทยก็ยังมีขนาดค่อนข้างน้อย จึงไม่สอดคล้องกับการขยายตัวของธุรกิจจีนในประเทศไทย ฉะนั้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจในประเทศไทยครั้งนี้ จึงสามารถเป็นส่วนช่วยให้ นักวิชาการชาวไทยที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาจีนธุรกิจ ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเขียนตำราเรียน มีเนื้อหาภาษาจีนธุรกิจที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งานในยุคปัจจุบันของประเทศไทย สามารถนำข้อมูลที่ได้ในในการเปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจครั้งนี้ เป็นแนวทางในการเรียบเรียงหนังสือตำราเรียนใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนของหลักสูตรตนเองได้ให้เหมาะสมสำหรับผู้เรียนของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

4. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล การรวบรวมสถิติ และการเปรียบเทียบ

1. วิธีการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตจากแพลตฟอร์มที่สืบค้นได้สะดวก และรวบรวมหนังสือตำราภาษาจีนธุรกิจที่มีนักวิชาการชาวไทยเป็นผู้เรียบเรียง โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตำราทั้งหมด 5 เล่มที่เลือกมาศึกษา ล้วนแล้วแต่ใช้ในการประกอบการสอนในระดับอุดมศึกษา เป็นระดับที่เท่าเทียมกัน สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบกันได้ จากนั้นได้สืบค้นหาข้อมูลบทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบและการเขียนหรือเรียบเรียงหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ

2. วิธีการรวบรวมสถิติ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและเปรียบเทียบเนื้อหาจากหนังสือตำราเรียน ภาษาจีนธุรกิจทั้งหมด 5 เล่มในแต่ละด้าน ซึ่งเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในการเปรียบเทียบการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ หลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ (BCT) 《商务汉语考试大纲》 เป็นการทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาจีนตามมาตรฐานสากล เหมาะสำหรับการทดสอบความสามารถภาษาจีนในการสื่อสารทางธุรกิจที่ใช้ได้จริงหรือสถานการณ์การทำงานทั่วไปของผู้สมัครสอบที่ไม่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ การทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ แบ่งออกเป็นสองส่วนคือ การทดสอบแบบข้อเขียนและการสอบแบบพูด การสอบข้อเขียนประกอบด้วย BCT (A) และ BCT (B) ซึ่ง BCT (A) จะเทียบเท่ากับ 《汉语水平考试》 การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ในระดับ 1-3 และเทียบเท่ากับ การสอบวัดระดับภาษาของ CEFR ในระดับ A1-B1 ส่วน BCT (B) จะเทียบเท่ากับ 《汉语水平考试》 การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ในระดับ 4-6 และเทียบเท่ากับ การสอบวัดระดับภาษาของ CEFR ในระดับ B2-C2

3. วิธีการเปรียบเทียบ การวิจัยจะอิงตามเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语考试大纲》 มาประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ 1) วิเคราะห์มาตรฐานในการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准) 2) วิเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) ส่วนที่ 2 ได้แบ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบเรียนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านคำศัพท์ และด้านแบบฝึกหัด

4. นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เสนอแนวทางในการเขียนตำราภาษาจีนธุรกิจในระดับอุดมศึกษา

5. ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่ 1. ภาษาจีนธุรกิจ 1 2. ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) 3. การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 4. การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 5. การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 โดยเล่มที่ 3 (การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1) เล่มที่ 4 (การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2) และเล่มที่ 5 (การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1) เป็นตำราชุดเดียวกันแต่ต่างระดับกัน

จากนั้นจะดำเนินการอิงตามเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในการประเมินแต่ละด้านโดยใช้ 《商务汉语考试大纲》 หลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ มาประเมินและวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ 1) วิเคราะห์มาตรฐานในการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准) และ 2) วิเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) ได้แก่ 2.1) ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต (生活类) 2.2) ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ (业务类) ส่วนที่ 2 ได้แบ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบเรียนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านคำศัพท์ และด้านแบบฝึกหัด

จากการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน มีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจตามมาตรฐานในการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม การเขียนและเรียบเรียงข้อมูลมีขอบเขตและเป้าหมายของเนื้อหาที่ชัดเจนและแตกต่างกัน จากมาตรฐานในการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准) ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语考试大纲》 สามารถแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 ทดสอบผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานในการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารทางด้านกิจกรรมทางธุรกิจ ระดับที่ 2 ทดสอบผู้ที่สามารถใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานในการสื่อสารทางด้านกิจกรรมทางธุรกิจ ระดับที่ 3 ทดสอบผู้ที่สามารถใช้ภาษาจีนได้ค่อนข้างดีในการสื่อสารทางด้านกิจกรรมทางธุรกิจ ระดับที่ 4 ทดสอบผู้ที่สามารถใช้ภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่วในการสื่อสารทางด้านกิจกรรมทางธุรกิจ ระดับที่ 5 ทดสอบผู้ที่สามารถใช้ภาษาจีนได้โดยธรรมชาติและเหมาะสมในการสื่อสารทางด้านกิจกรรมทางธุรกิจ ผลการวิเคราะห์ตามการแบ่งระดับความรู้ความสามารถแสดงเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบเนื้อหาในหนังสือทั้ง 5 เล่ม ตามมาตรฐานการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ

ชื่อหนังสือ	ภาษาจีนธุรกิจ 1	ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย)	การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1	การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2	การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3
มาตรฐานระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ					
ระดับ 1 :สามารถทักทาย ถามตอบ ขอความช่วยเหลือ อ่านสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรจีนได้	-	-	√	√	√
ระดับ 2 :สามารถถามทางบอกทิศทาง การซื้อของ ชื่อตัว จองห้องพัก ส่งรับอีเมล เขียนโน้ต ต้อนรับแขก การสมัครงาน	-	-	√	√	√

ชื่อหนังสือ มาตรฐานระดับ ความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ	ภาษาจีน ธุรกิจ 1	ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียน ชาวไทย)	การสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 1	การสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 2	การสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 3
ระดับ 3 :สามารถอธิบายรูปร่างลักษณะของบุคคลและสิ่งของ อภิปรายหัวข้อที่กำลังนิยม โทรศัพท์ เขียนจดหมายทางธุรกิจ เขียนอีเมล กำหนดการประชุม สอบถามคุณสมบัติของสินค้า ขั้นตอนการผลิตและการเปรียบเทียบสินค้าชนิดเดียวกัน	√	√	-	-	-
ระดับ 4 :สามารถรับรู้ข้อมูลทางธุรกิจเป็นภาษาจีน ฟังและอ่านประเด็นที่สำคัญทางสื่อ แสดงความคิดเห็นในการเจรจาธุรกิจ เขียนบันทึกการประชุม สัมภาษณ์ผู้สมัครงาน เขียนรายงานการทำงาน	√	√	-	-	-
ระดับ 5 :สามารถอธิบายเหตุผลความสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่จะซับซ้อน อภิปรายข้อโต้แย้งหรือประเด็นถกเถียง อ่านบทความด้านธุรกิจ พูดอย่างเป็นทางการ อภิปรายสถานการณ์ของตลาด แนวโน้มและผลสรุป	√	√	-	-	-

*เครื่องหมาย √ หมายถึงมีเนื้อหาอยู่ในหนังสือหรือตำรา เครื่องหมาย - หมายถึงไม่มีเนื้อหาอยู่ในหนังสือหรือตำรา

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า หนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีระดับเนื้อหาอยู่ในมาตรฐานการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准) อยู่ในระดับ 1 และ ระดับ 2 หากใช้หนังสือเหล่านี้ในการเรียนการสอน ผู้เรียนสามารถทักทาย ถามตอบ ขอความช่วยเหลือ สามารถอ่านสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรจีนได้ สามารถถามทางหรือบอกทิศทาง สามารถซื้อของ ซื้อตั๋ว จองห้องพัก ส่งและรับอีเมล เขียนโน้ต ต้อนรับแขก และสมัครงานได้ ส่วนหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีระดับเนื้อหาอยู่ในมาตรฐานการแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีนธุรกิจ (商务汉语考试等级标准) อยู่ในระดับ 3-5 หากใช้หนังสือเหล่านี้ในการเรียนการสอน ผู้เรียนสามารถอธิบายรูปร่างลักษณะของบุคคลและสิ่งของ อภิปรายหัวข้อที่กำลังนิยม โทรศัพท์ เขียนจดหมายทางธุรกิจ เขียนอีเมล กำหนดการประชุม สอบถามคุณสมบัติของสินค้า ขั้นตอนการผลิตและการเปรียบเทียบสินค้าชนิดเดียวกันได้ สามารถรับรู้ข้อมูลทางธุรกิจเป็นภาษาจีน ฟังและอ่านประเด็นที่สำคัญทางสื่อ แสดงความคิดเห็นในการเจรจาธุรกิจ เขียนบันทึกการประชุม สัมภาษณ์ผู้สมัครงาน เขียนรายงานการทำงาน สามารถอธิบายเหตุผล ความสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่จะซับซ้อน อภิปรายข้อโต้แย้งหรือประเด็นถกเถียง อ่านบทความด้านธุรกิจ พูดอย่างเป็นทางการ สามารถอภิปรายสถานการณ์ของตลาด แนวโน้มและสรุปผลได้

2. การวิเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อ สื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) มีดังนี้

เกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) อยู่ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语考试大纲》 และขอบเขตที่สำคัญของหลักสูตรคือ เพื่อวัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจของผู้เข้ารับการสอบวัดระดับ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต (生活类) เนื้อหาจะมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันและสอดแทรกกิจกรรมด้านธุรกิจ ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ (业务类) เนื้อหาจะมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการทำธุรกิจหรือกิจกรรมภายในบริษัท มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเข้าสังคม พบปะ วัฒนธรรม มารยาททางธุรกิจ ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาเหล่านี้มาเปรียบเทียบกับหนังสือในเนื้อหาทั้ง 5 เล่ม ผลสรุปในการเปรียบเทียบมีดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต (生活类)

ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต ได้แบ่งออกเป็น 7 รายการในเกณฑ์การวัดและประเมิน ได้แก่ วีซ่า (签证) อาหาร (饮食) การออกเดินทาง (出行) ซื้อของ (购物) ทางสังคม (社交) วัฒนธรรม (文化) และ ที่พัก (住宿) ผู้วิจัยได้สรุปผลวิเคราะห์และเปรียบเทียบเนื้อหาของหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม ที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การวัดและประเมินด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิตทั้ง 5 รายการ มีรายละเอียดดังนี้

จากการนำเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต สามารถสรุปได้ว่า

2.1.1 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ วีซ่า (签证) ประกอบไปด้วย สอบถาม (咨询) และ พิธีการ (办手续) พบว่า ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนทั้ง 5 เล่ม

2.1.2 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ อาหาร (饮食) ประกอบไปด้วย สั่งอาหาร (点菜, 订餐) และ งานเลี้ยงและมารยาทบนโต๊ะอาหาร (宴请及餐桌文化) พบว่า มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 1

2.1.3 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ที่พัก (住宿) ประกอบไปด้วย จองที่พัก (订房间) ศูนย์บริการด้านธุรกิจ (商务中心服务项目) เช่าห้อง ซื้อบ้าน (租房, 购房) การจัดการทรัพย์สินและการบริการ (物业管理及服务) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับจองที่พัก มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีน 1 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเช่าห้อง ซื้อบ้าน มีปรากฏแค่เนื้อหาในหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 2 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศูนย์บริการด้านธุรกิจ การจัดการทรัพย์สินและการบริการ ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.1.4 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การออกเดินทาง (出行) ประกอบไปด้วย ถามทาง นำทาง ดูแผนที่ เข้าใจสัญลักษณ์ในสถานที่สาธารณะ (问路、指路、看地图)、 การสอบถาม ขอความช่วยเหลือ (理解

公共场合的表示咨询、求助) จองตั๋ว (订票) การนั่งโดยสารรถไฟ เครื่องบิน เรือยนต์ แท็กซี่ รถโดยสารประจำทาง (乘 (火车、飞机、轮船、出租车、公共汽车)) และการเบิกค่าใช้จ่าย (费用报销) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสอบถาม ขอความช่วยเหลือและจองตั๋ว และการเบิกค่าใช้จ่าย ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการนั่งโดยสารรถไฟ เครื่องบิน เรือยนต์ แท็กซี่ รถโดยสารประจำทาง และเนื้อหาถามทาง นำทาง คู่มือที่ เข้าใจสัญลักษณ์ในสถานที่สาธารณะ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 1

2.1.5 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ซื้อของ (购物) ประกอบไปด้วย สอบถามราคา (问价) วิธีการชำระเงินและสมัครบัตรส่วนลด (交款方式及办理优惠卡) และการบริการหลังการขาย (商品的售后服务) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสอบถามราคาและการชำระเงิน มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีน 1 หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) หนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 2 และหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 3 ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวิธีการชำระเงินและสมัครบัตรส่วนลด มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 3 ในส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริการหลังการขาย ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.1.6 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ทางสังคม (社交) ประกอบไปด้วย นัดพบ เยี่ยมเยียน (约见、拜访) งานเลี้ยงสังสรรค์ (庆典、聚会) รู้สึกยินดีปรีดาและขอบคุณ (激情及致谢) กล่าวอวยพร (道贺及祝愿) ขออภัยและปฏิเสธ (道歉及拒绝) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการขออภัยและปฏิเสธ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับนัดพบ เยี่ยมเยียน งานเลี้ยงสังสรรค์ รู้สึกยินดีปรีดาและขอบคุณ และกล่าวอวยพร ไม่มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม

2.1.7 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรม (文化) ประกอบไปด้วย มารยาท วัฒนธรรมประเพณี (礼仪、习俗) และ จริยธรรมทางธุรกิจ (商业道德) มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) และหนังสือตำราเรียนการสอนภาษาจีนธุรกิจ 3

2.2 ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ (业务类)

ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ ได้แบ่งออกเป็น 17 รายการ ในเกณฑ์การวัดและประเมิน ได้แก่ การรับสมัครงาน (招聘) การสมัครงาน (应聘) ค่าตอบแทน หรือสวัสดิการ (待遇) การประเมิน (评估) การพบปะ (会见) การติดต่อ (联系) ตรวจสอบ (考察) การเจรจาทางธุรกิจ (谈判) เซ็นสัญญา (签约) การตลาด (营销) ศุลกากร (海关) การตรวจสอบสินค้า (商检) การถกประเด็น (争议) ภาษีอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ (工商税务) ธนาคาร (银行) การลงทุน (投资) และ อื่นๆ (其他) ผู้วิจัยได้สรุปผลวิเคราะห์และเปรียบเทียบเนื้อหาของหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม ที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การวัดและประเมินด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ ทั้ง 17 รายการ รายละเอียดมีดังนี้

จากการนำเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ สามารถสรุปได้ว่า

2.2.1 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการรับสมัครงาน (招聘) ประกอบไปด้วย ประกาศรับสมัครงาน (招聘启事) และ สัมภาษณ์งาน (面试) พบว่า ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.2 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสมัครงาน (应聘) ประกอบไปด้วย แนะนำตัวเอง (自我介绍) และ ประวัติส่วนตัว (简历) พบว่า ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.3 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ค่าตอบแทนสวัสดิการ (待遇) ประกอบไปด้วย เงินเดือน โบนัส (工资、奖金) และ การลา (休假) พบว่า ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.4 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน (评估) ประกอบไปด้วย การวัดและประเมินผล (评估及考核) สรุปรายงานการทำงาน (述职) และ ลาออก (辞职) พบว่า ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.5 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพบปะ (会见) ประกอบไปด้วย การต้อนรับ (欢迎) การแนะนำ (介绍) การทักทาย (寒暄) การเห็นด้วย (赞同) เข้าใจสถานการณ์ (了解情况) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการต้อนรับและแนะนำ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 หนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทักทาย การเห็นด้วยและเข้าใจสถานการณ์ ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.6 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อ (联系) ประกอบไปด้วย รับสายโทรศัพท์ (电话应答) การถ่ายทอดคำสั่งที่ได้รับมอบหมายการทำงานของภายใน (传达内部指示) การประชุมและกำหนดการ (会议及日程安排) ฝากข้อความ (留言) อีเมล โน้ต จดหมายธุรกิจ โทรเลข (电子邮件、便条、商业信函、传真) การรายงาน (报告) และส่งไปรษณีย์ จัดส่งด่วน (邮寄、特快专递) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับส่งไปรษณีย์ จัดส่งด่วน มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรับสายโทรศัพท์ การถ่ายทอดคำสั่งที่ได้รับมอบหมายการทำงานของภายใน การประชุมและกำหนดการ ฝากข้อความ อีเมล โน้ต จดหมายธุรกิจ โทรเลข และรายงาน ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.7 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ตรวจสอบ (考察) ประกอบไปด้วย เยี่ยมชม (参观) เข้าใจสถานการณ์ของบริษัท (了解公司情况) เข้าใจสินค้า การวิเคราะห์แนวโน้มของผลิตภัณฑ์และสำรวจตลาด (了解产品、产品前景分析及市场调查) นิทรรศการ (会展) และเข้าใจเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของภูมิภาค (了解地域经济、文化) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเยี่ยมชม เข้าใจสถานการณ์ของบริษัท เข้าใจสินค้า การวิเคราะห์แนวโน้มของผลิตภัณฑ์และสำรวจตลาด เข้าใจเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของภูมิภาค มีปรากฏเนื้อหาแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับนิทรรศการ ไม่มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ ทั้ง 5 เล่ม

2.2.8 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การเจรจาทางธุรกิจ (谈判) ประกอบไปด้วย แนะนำผลิตภัณฑ์ (产品介绍) ตัวแทน (代理) การเบิกเงิน (报销) ราคา (价格) ค่าคอมมิชชั่น (佣金) การถกประเด็น (争议) ชำระเงิน (支付方式) การสอบถาม เสนอราคา ต่อรอราคา (询盘、报盘、还盘) ยอมอ่อนข้อให้ (让步) ตกลงซื้อขาย (成交) ชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์ (品种) จำนวน (数量) บรรจุภัณฑ์ (包装) การลำเลียงขนส่ง (运输) ส่งมอบสินค้า (交货) ประกันภัย (保险) ชำระเงิน (付款) ยื่นฟ้องอุทธรณ์ (申诉) อนุญาโตตุลาการ (仲裁) และเรียกร้องสินไหมทดแทน (索赔) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนะนำผลิตภัณฑ์ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) และหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวแทน มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) ในส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเบิกเงิน มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับราคา มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) หนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับค่าคอมมิชชั่น การถกประเด็น ชำระเงิน การสอบถาม เสนอราคา ต่อรอราคา ยอมอ่อนข้อให้ ตกลงซื้อขาย ชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์ จำนวน มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์และการลำเลียงขนส่ง ยื่นฟ้องอุทธรณ์ อนุญาโตตุลาการและเรียกร้องสินไหมทดแทน มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับส่งมอบสินค้า ประกันภัยและชำระเงิน มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย)

2.2.9 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ เซ็นสัญญา (签约) ประกอบไปด้วย การปรึกษาหารือ (磋商) ตรวจสอบ (审核) แก้ไข (修改) ข้อบังคับใช้ที่กำหนดไว้ในสัญญา (合同履行) พบว่า มีปรากฏเนื้อหาแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย)

2.2.10 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การตลาด (营销) ประกอบไปด้วย สำรองตลาด การแนะนำผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการขาย (市场调查 商品介绍、推销) โฆษณา (广告) กลยุทธ์ (策略) การประมูล การเสนอการประมูล (招标、投标) และประมูล (拍卖) พบว่าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสำรองตลาดและประมูล มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการขาย มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับโฆษณา มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการประมูล การเสนอการประมูล ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.11 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ศุลกากร (海关) ประกอบไปด้วย ยื่นเอกสาร (申报) ตรวจสอบ (查验) พบว่า มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย)

2.2.12 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การตรวจสอบสินค้า (商检) ประกอบไปด้วย ทดสอบ (检验) การตรวจสอบ (鉴定) พบว่า มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย)

2.2.13 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การถกประเด็น (争议) ประกอบไปด้วย การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ย (协商、调解) อนุญาโตตุลาการ (仲裁) การดำเนินคดี (诉讼) พบว่า มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย)

2.2.14 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ (工商税务) ประกอบไปด้วย ลงทะเบียน (登记) การตรวจสอบประจำปี (年检) ภาษี (税收) การตรวจสอบทรัพย์สิน (财务审计) ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.15 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ธนาคาร (银行) ประกอบไปด้วย การสอบถาม (咨询) เปิดบัญชีเงินฝากและถอนเงิน (开户、存取款) แลกเปลี่ยนเงินตรา (货币兑换) ตราสารเครดิต L/C และ ใบรับรองเครดิต (信用证及资信证明) โอนเงิน (汇款、转账) เงินตรา (货款) นโยบายทางการเงิน (金融政策) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสอบถาม เปิดบัญชีเงินฝากและถอนเงิน ตราสารเครดิต L/C และ ใบรับรองเครดิต โอนเงิน เงินตรา และนโยบายทางการเงิน พบว่า มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแลกเปลี่ยนเงินตรา พบว่า มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1

2.2.16 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การลงทุน (投资) ประกอบไปด้วย ตลาดหลักทรัพย์ (股市) ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (汇市) การลงทุนให้กับอนาคต (期货) หนี้สินของชาติ (国债) และ ความเสี่ยงในการลงทุน (风险投资) พบว่า ไม่มีปรากฏเนื้อหาในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม

2.2.17 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ อื่น ๆ (其他) ประกอบไปด้วย นโยบายธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ (商贸政策、商业法律) เขตเศรษฐกิจ (经济地区) การดำเนินงานข้ามประเทศ (跨国经营) องค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์กรการค้าโลก (国际组织、如 WTO) ทรัพย์สินทางปัญญา (知识产权) การทุ่มตลาดสินค้าและการคว่ำบาตรต่อการทุ่มตลาดสินค้าต่างประเทศในตลาดภายในประเทศ (倾销与反倾销) การควบรวมกิจการ (企业并购) กลยุทธ์ในการสอบถาม (战略咨询) การดำเนินงานด้านทุน (资本运作) อีคอมเมิร์ซ (电子商务) พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทุ่มตลาดสินค้าและการคว่ำบาตรต่อการทุ่มตลาดสินค้าต่างประเทศในตลาดภายในประเทศ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอีคอมเมิร์ซ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านคำศัพท์ และด้านแบบฝึกหัด

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจด้านโครงสร้าง

โครงสร้างของตำราเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ไม่เพียงเป็นการจัดเนื้อหาในการเรียงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องให้สมบูรณ์ ยังช่วยเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาของแต่ละบท อีกทั้งยังเป็นการชี้้นำให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้

เพื่อให้มีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบการจัดเรียงโครงสร้างบทเรียนของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบโครงสร้างบทเรียนของแต่ละเล่ม

ภาษาจีนธุรกิจ 1 ประกอบด้วย 4 ภาค ภาคที่ 1 มี 3 บท ภาคที่ 2 มี 6 บท ภาคที่ 3 มี 2 บท และภาคที่ 4 มี 3 บท แต่ละภาคมีส่วนของเนื้อหาที่แตกต่างกัน

ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) ประกอบด้วย 12 บท โครงสร้างเนื้อหาเหมือนกันทุกบท การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 ประกอบด้วย 10 บท แต่ละบทมี 3 บทเรียน โครงสร้างเนื้อหาเหมือนกันทุกบท

การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 ประกอบด้วย 10 บท แต่ละบทมี 3 บทเรียน โครงสร้างเนื้อหาเหมือนกันทุกบท

การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 ประกอบด้วย 10 บท แต่ละบทมี 3 บทเรียน โครงสร้างเนื้อหาเหมือนกันทุกบท

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า โครงสร้างบทเรียนของหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม มีความเหมือนและแตกต่างกันไป หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) และหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 ในส่วนที่คล้ายกันคือ มีคำนำหรือบทนำ และในส่วนของเนื้อหาภาคผนวก ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) แบ่งภาคผนวกออกเป็น 2 ส่วนคือตัวบทหลักนำเสนอในรูปแบบอักษรจีนแบบตัวย่อ และมีตรรกษาค้นหา ส่วนหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 แบ่งภาคผนวกออกเป็น 3 ส่วนคือมีตัวอย่างข้อสอบ มีคำอ่านภาษาไทยของตัวบทเรียนและมีคำศัพท์และสำนวนธุรกิจ ภาคผนวกของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีการนำเสนอตัวบทเรียนในรูปแบบอักษรจีนแบบตัวย่อ เพราะในตัวบทเรียนหลักใช้ภาษาจีนที่เป็นตัวเต็ม จึงมีภาษาจีนตัวย่อเพิ่มเข้ามา ในส่วนของตรรกษาค้นหาจะเป็นการเรียงคำศัพท์จากตัวอักษร A-Z มีการจัดเรียงภาษาจีน พินอินและระบุหน้า เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหา ภาคผนวกของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 มีคำอ่านภาษาไทยของตัวบทเรียน เป็นการเพิ่มคำอ่านภาษาไทยให้สำหรับผู้เรียนที่อ่านพินอินยังไม่ได้ ในส่วนคำศัพท์และสำนวนธุรกิจ จะเป็นการเรียงคำศัพท์จากตัวอักษร A-Z มีการจัดเรียงภาษาจีน พินอินและภาษาไทย แล้วยังมีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสำนวนภาษาจีนธุรกิจสอดแทรกมาด้วย ส่วนของเนื้อหาที่มีการจัดเรียงเหมือนกันได้แก่ สารบัญ ตามด้วยบทเรียนและเป็นส่วนบรรณานุกรม มีหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 แต่หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 มีความแตกต่างในการจัดเรียงเนื้อหาไม่เหมือนกับหนังสือเล่มอื่น ๆ ก็คือการแบ่งออกเป็นภาค ภาคที่ 1 เป็นเนื้อหาบทความที่ 1-3 เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นในการประกอบธุรกิจ ภาคที่ 2 เป็นเนื้อหาบทสนทนาที่ 1-6 เกี่ยวกับการเจรจาธุรกิจ ภาคที่ 3 เป็นเนื้อหาบทความที่ 1-2 เกี่ยวข้องกับการเขียนจดหมายธุรกิจ และในภาคที่ 4 เป็นภาคผนวก

1.2 การเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอของโครงสร้าง

Wang, J. (2012) รูปแบบของบทเรียนโดยทั่วไปจะมี บทความ (记述文) บทสนทนา (对话) บทความอธิบาย (说明文) เอกสารทางการ (公文) แนวคิดและทฤษฎี (理念和理论) ร้อยแก้ว (散文)

รายงาน (报道) นิทาน (寓言) เป็นต้น จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือทั้ง 5 เล่มพบว่า มีรูปแบบการนำเสนอของโครงสร้างเพียงแค่ 4 รูปแบบ ได้แก่ บทสนทนา (对话) บทความ (记述文) บทความอธิบาย (说明文) และเอกสารทางการ (公文) จากการสรุปผลสามารถแบ่งสัดส่วนออกเป็นร้อยละได้ดังนี้

รูปแบบการนำเสนอโครงสร้างเนื้อหาของหนังสือตำราเรียน การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 จะเน้นบทสนทนา (对话) เป็นหลักคิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) จะเน้นบทสนทนา (对话) เป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 86.02 มีบทความ (记述文) ที่เป็นการอ่านเสริมเป็นเนื้อหารอง คิดเป็นร้อยละ 6.45 มีเนื้อหาที่ปรากฏเป็นเอกสารทางธุรกิจ (公文) คิดเป็นร้อยละ 4.31 และบทความอธิบาย (说明文) คิดเป็นร้อยละ 3.22 เนื้อหาในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 จะเน้นรูปแบบบทความ (记述文) เป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 44.45 รองลงมาเป็นเนื้อหาที่เป็นเอกสารทางธุรกิจ (公文) คิดเป็นร้อยละ 33.34 ลำดับท้ายสุดเป็นเนื้อหาของบทสนทนา (对话) คิดเป็นร้อยละ 22.21 รูปแบบการนำเสนอโครงสร้างเนื้อหาของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 จะเน้นบทสนทนาเป็นหลัก แสดงให้เห็นถึงลักษณะและโครงสร้างของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่ไม่ต้องมีพื้นฐานหรือมีพื้นฐานในระดับต้น มีเพียงแค่หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 ที่เน้นบทความเป็นหลัก แสดงให้เห็นถึงลักษณะและโครงสร้างของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีพื้นฐานในระดับกลางไปถึงระดับสูง และสามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ปรากฏในเอกสารทางธุรกิจที่ซับซ้อนได้

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจด้านคำศัพท์

คำศัพท์เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญในการเขียนหนังสือตำราเรียนและเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนภาษา การให้ความสำคัญกับคำศัพท์สามารถทำให้ผู้เรียน รับรู้และเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้อย่างเป็นระบบ ในแต่ละบทเรียนควรมีสัดส่วนของคำศัพท์ที่เหมาะสม เรียงจากง่ายไปยาก จากน้อยไปมาก จึงจะทำให้การเรียนรู้และการจดจำเป็นไปตามขั้นตอนที่จะสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ Huo, X. (2013) การเรียบเรียงคำศัพท์ในหนังสือตำราเรียน ควรคำนึงถึงผู้เรียนที่ใช้หนังสือ ขอบเขตของการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นควรคำนึงถึงการคัดเลือกคำศัพท์และจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีการรับรู้และจดจำคำศัพท์ได้ง่าย

2.1 การวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์ทั้งหมดที่ปรากฏในหนังสือตำราเรียน

การวิเคราะห์จำนวนคำศัพท์ประกอบไปด้วย คำศัพท์ คำศัพท์เฉพาะ คำศัพท์เสริมหรือคำศัพท์เพิ่มเติม คำอธิบายประกอบ จากหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม ผู้วิจัยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลสรุปพบว่า ภาษาจีนธุรกิจ 1 มีทั้งหมด 14 บท จำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 1,060 คำศัพท์ ค่าเฉลี่ยของจำนวนในคำศัพท์แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 75.7 ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีทั้งหมด 12 บท จำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 614 คำศัพท์ ค่าเฉลี่ยของจำนวนในคำศัพท์แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 51.1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 มีทั้งหมด 10 บท จำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 295 คำศัพท์ ค่าเฉลี่ยของจำนวนในคำศัพท์แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 29.5 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 มีทั้งหมด 10 บท จำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 315 คำศัพท์ ค่าเฉลี่ยของ

จำนวนในคำศัพท์แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 31.5 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีทั้งหมด 10 บท จำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 282 คำศัพท์ ค่าเฉลี่ยของจำนวนในคำศัพท์แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 28.2

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ที่ใช้ในหมวดทั่วไปและคำศัพท์เกี่ยวกับหมวดธุรกิจ

จำนวนคำศัพท์ที่พบทั้งหมดหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และคิดค่าเฉลี่ยออกมาเป็นสัดส่วนของจำนวนคำศัพท์เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ในหมวดทั่วไป (通用类) และคำศัพท์เกี่ยวกับหมวดธุรกิจ (商务类) ที่ปรากฏในแต่ละเล่ม โดยอิงตามเกณฑ์คำศัพท์ของตารางคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语常用词语表》 ที่อยู่ในหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语考试大纲》 จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า หนังสือตำราเรียนที่มีจำนวนคำศัพท์เกี่ยวกับหมวดธุรกิจ (商务类) ได้แก่ ภาษาจีนธุรกิจ 1 มีจำนวนทั้งหมด 568 คำ คิดเป็นร้อยละ 57.95 อันดับ 2 ได้แก่ ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีจำนวนทั้งหมด 286 คำ คิดเป็นร้อยละ 46.58 รองลงมาเป็นการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีจำนวนทั้งหมด 19 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.73 ลำดับต่อมาคือ การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 มีจำนวนทั้งหมด 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.53 และลำดับสุดท้ายคือ การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 มีจำนวนทั้งหมด 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.03 หนังสือตำราเรียนที่มีจำนวนคำศัพท์ที่อยู่ในหมวดทั่วไป (通用类) ได้แก่ ภาษาจีนธุรกิจ 1 มีจำนวนทั้งหมด 412 คำ คิดเป็นร้อยละ 38.86 อันดับ 2 ได้แก่ ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีจำนวนทั้งหมด 328 คำ คิดเป็นร้อยละ 53.42 รองลงมาเป็นการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 มีจำนวนทั้งหมด 307 คำ คิดเป็นร้อยละ 97.46 ลำดับต่อมาคือ การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 มีจำนวนทั้งหมด 289 คำ คิดเป็นร้อยละ 97.96 และลำดับสุดท้ายคือ การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีจำนวนทั้งหมด 263 คำ คิดเป็นร้อยละ 93.26 หากเปรียบเทียบระหว่างจำนวนคำศัพท์ที่เกี่ยวกับหมวดธุรกิจ (商务类) และจำนวนคำศัพท์ที่เกี่ยวกับหมวดทั่วไป (通用类) ของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีจำนวนของคำศัพท์ของทั้ง 2 หมวดที่ใกล้เคียงกันและมีความสมดุลกัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ทั่วไปและคำศัพท์เชิงธุรกิจไปพร้อม ๆ กันได้ ส่วนหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 จำนวนคำศัพท์ที่เกี่ยวกับหมวดทั่วไป (通用类) มีเยอะเกินไปเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับทั้ง 2 หมวด อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในหมวดธุรกิจที่เพียงพอ

2.3 การเปรียบเทียบจำนวนคำศัพท์ที่สอดคล้องกับระดับคำศัพท์ใน BCT (A) และ BCT (B)

การทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ (BCT) (商务汉语考试) เป็นการสอบวัดระดับความรู้ความสามารถภาษาจีนในระดับสากล ลักษณะคือเป็นการสอบวัดมาตรฐานระดับความสามารถการใช้ภาษาจีนในสถานที่ทำงานและในสถานการณ์ตามจริงของการดำเนินธุรกิจ การทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ (BCT) แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร ได้แก่ “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (A)” เป็นการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจในระดับ 1-3 อยู่ในระดับต้น เมื่อเทียบกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK มีคำศัพท์ทั้งหมด 648 คำ และ “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (B)” เป็นการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจในระดับ 4-6 อยู่ในระดับกลางและระดับสูง เมื่อเทียบกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK

มีคำศัพท์ทั้งหมด 3352 คำ ดังนั้นคำศัพท์ในการทดสอบระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ BCT มีคำศัพท์ทั้งหมด 4,000 คำ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบประเภทคำทั้งหมดของหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม กับ “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (A)” และ “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (B)” มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนคำศัพท์ที่สอดคล้องกับระดับคำศัพท์ใน BCT (A) และ BCT (B) ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจของแต่ละเล่ม

ชื่อหนังสือ ระดับคำศัพท์	ภาษาจีนธุรกิจ 1	ภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับ ผู้เรียนชาวไทย)	การสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 1	การสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 2	การสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 3
จำนวนคำศัพท์ ทั้งหมด	980	614	295	315	282
BCT(A)	312	115	142	162	97
คิดเป็นร้อยละ	31.83%	18.72%	48.13%	51.42%	34.39%
BCT (B)	236	137	11	5	21
คิดเป็นร้อยละ	24.08%	22.31%	3.72%	1.58%	7.44%
ไม่มีใน BCT(A)และ BCT (B)	432	362	142	148	164
คิดเป็นร้อยละ	44.08%	58.95%	48.13%	46.98%	58.15%

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าคำศัพท์ที่อยู่ในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม ส่วนใหญ่อยู่ใน BCT(A) และคำศัพท์ที่ไม่มีทั้งใน BCT(A) และ BCT (B) สาเหตุที่ส่วนใหญ่คำศัพท์อยู่ในหลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT(A) เป็นเพราะคำศัพท์ที่อยู่ในหนังสือตำราเรียนทั้ง 5 เล่ม นำเสนอคำศัพท์ของแต่ละบทให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของบทสนทนาในบทเรียน เป็นคำศัพท์ที่อยู่ในระดับต้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำได้ง่าย และการนำเสนอคำศัพท์ส่วนใหญ่ไม่มีทั้งใน BCT(A) และ BCT (B) สาเหตุเป็นเพราะมีคำศัพท์ที่เป็นทั้งสำนวนทางธุรกิจ คำศัพท์เฉพาะในเชิงธุรกิจ อย่างเช่น ลงโฆษณาธุรกิจการค้า (登商业广告) จ่ายตราสารเครดิต/L/C ทันที(即期信用证 L/C) ค่านายหน้า(中间商佣金) สินค้าชั้นดี(上等商品) คิดบัญชี(结算帐目) พอใจทุกฝ่าย(皆大欢喜) เต็มไปด้วยแรงดึงดูด(富吸引力) ป้องกันความเสียหาย(防止损害) บัญชีลูกหนี้(贷方账单) ร่างสัญญา(草拟合同) เป็นต้น หรือเป็นการนำเสนอคำศัพท์หมวดทั่วไป ไม่มีทั้งใน BCT(A) และ BCT (B) อย่างเช่น ผลไม้กระป๋อง(罐头果子) ย่านศิลปะ(艺术区) หอศิลป์(美术馆) หม้อไฟ(火锅) มีด(刀子) ส้อม(叉子) ชุดกระโปรง(连衣裙) ภาพยนตร์ตลก(喜剧片) เนื้อตุ๋นพะโล้(卤肉) ดอกโบตั๋น(牡丹花) เป็นต้น

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจด้านแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดเป็นส่วนที่สำคัญอย่างมากในการเขียนและเรียบเรียงหนังสือตำราเรียน และเป็นตัวชี้้นำในการเรียนรู้ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทบทวนองค์ความรู้ผ่านการฝึกหัดสามารถนำไปใช้ได้ Li, X. (2013) ในส่วนนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนข้อของแบบฝึกหัดในแต่ละบทและวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบของแบบฝึกหัดในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบจำนวนข้อของแบบฝึกหัดในแต่ละบท

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จำนวนข้อในแบบฝึกหัดแต่ละบทในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม พบว่าจำนวนข้อแบบฝึกหัดของแต่ละบทมีจำนวนที่แตกต่างกัน ผลสรุปมีดังนี้

หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 มีทั้งหมด 15 บท มีจำนวนข้อของแบบฝึกหัดทั้งหมด 75 ข้อ ค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อในแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 5

หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีทั้งหมด 12 บท มีจำนวนข้อของแบบฝึกหัดทั้งหมด 72 ข้อ ค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อในแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 6

หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 มีทั้งหมด 10 บท มีจำนวนข้อของแบบฝึกหัดทั้งหมด 23 ข้อ ค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อในแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 2.3

หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 มีทั้งหมด 10 บท มีจำนวนข้อของแบบฝึกหัดทั้งหมด 20 ข้อ ค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อในแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 2

หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีทั้งหมด 10 บท มีจำนวนข้อของแบบฝึกหัดทั้งหมด 29 ข้อ ค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อในแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 2.9

3.2 การเปรียบเทียบรูปแบบของแบบฝึกหัด

การออกแบบแบบฝึกหัดเป็นส่วนที่สำคัญมากสำหรับการทบทวนเนื้อหาบทเรียน เนื้อหาในการออกแบบแบบฝึกหัด อาทิเช่น แบบฝึกหัดการรับรู้ภาษา แบบฝึกหัดทักษะด้านภาษา หรือแบบฝึกหัดทบทวนการเรียนรู้ เป็นต้น Li, X. (2013) ได้แบ่งประเภทเนื้อหาของแบบฝึกหัด การเขียนเรียงเรียงตำราเรียนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง (汉语第二语言教材编写) ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) แบบฝึกหัดด้านระบบภาษา (形式练习) เป็นแบบฝึกหัดในรูปแบบการทดสอบระบบภาษา มีการทดสอบระบบเสียง การทดสอบไวยากรณ์ การทดสอบคำศัพท์ เพื่อให้เรียนรู้ ทดลองและจดจำ 2) แบบฝึกหัดด้านทักษะ (技能练习) เป็นแบบฝึกหัดในรูปแบบการทดสอบทักษะทางภาษา มีการทดสอบทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ภาษาของผู้เรียนมีความคล่องแคล่วและแม่นยำ 3) แบบฝึกหัดด้านการสื่อสาร (交际练习) เป็นแบบฝึกหัดในรูปแบบการทดสอบการสื่อสาร กล่าวคือ ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาจากการฝึกหัดเพื่อสื่อสารได้ 4) แบบฝึกหัดด้านกิจกรรม (任务型练习) เป็นแบบฝึกหัดในรูปแบบการทดสอบเพื่อต่อยอดให้มีการสื่อสารได้เป็นอย่างดี โดยมอบหมายหัวข้อกิจกรรมหรือภาระกิจจากการเรียน ให้สามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้ได้จริงตามกลยุทธ์ด้านการสื่อสารของผู้เรียน จากการวิเคราะห์พบว่า

แบบฝึกหัดด้านระบบภาษา (形式练习) มีรูปแบบทั้งหมด 16 รูปแบบ ได้แก่ การอ่านออกเสียง การเติมเสียงในสัทอักษรจีน การเขียนตามคำบอก เขียนตามลายเส้นตัวอักษรจีน การขยายคำศัพท์ การสลับเปลี่ยนประโยค เปลี่ยนคำในประโยคตามโครงสร้างที่ให้มี เขียนตามโครงสร้างประโยค การเรียงประโยค การจับคู่หรือโยงเส้น การแปล การแทนที่คำ แต่งประโยค เติมคำลงในช่องว่าง เขียนบทสนทนา และอธิบายคำศัพท์

รูปแบบแบบฝึกหัดด้านระบบภาษา (形式练习) ประเภทการอ่านออกเสียง การเติมเสียงในสัทอักษรจีน การเขียนตามคำบอก เขียนตามลายเส้นตัวอักษรจีน การขยายคำศัพท์ การสลับเปลี่ยนประโยค เปลี่ยนคำ

ในประโยคตามโครงสร้างที่ให้มา เขียนตามโครงสร้างประโยค การเรียงประโยค ทั้งหมด 9 รูปแบบ ไม่ปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม รูปแบบแบบฝึกหัดประเภทการจับคู่หรือโยงเส้น มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) รูปแบบแบบฝึกหัดประเภทการแทนที่คำ มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม รูปแบบแบบฝึกหัดประเภทการแปล มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) และรูปแบบแบบฝึกหัดประเภทแต่งประโยค เติมคำลงในช่องว่าง เขียนบทสนทนา และอธิบายคำศัพท์ มีปรากฏแค่ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1

แบบฝึกหัดด้านทักษะ(技能练习) มีรูปแบบทั้งหมด 6 รูปแบบ ได้แก่ ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เขียนตามรูปภาพที่ให้มา เลือกข้อที่ได้ยิน การอ่านวิเคราะห์ การเขียนและสร้างบทสนทนา

รูปแบบแบบฝึกหัดด้านทักษะ(技能练习) ประเภทเขียนตามรูปภาพที่ให้มา เลือกข้อที่ได้ยิน การเขียน สร้างบทสนทนา ไม่ปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม รูปแบบแบบฝึกหัด ประเภทตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) รูปแบบแบบฝึกหัดประเภทการอ่านวิเคราะห์ มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1

แบบฝึกหัดด้านการสื่อสาร(交际练习) มีรูปแบบทั้งหมด 4 รูปแบบ ได้แก่ การรายงานตามหัวข้อ การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย และอภิปรายหลังการอ่าน รูปแบบเหล่านี้ ไม่มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม

แบบฝึกหัดด้านกิจกรรม(任务型练习) ไม่มีปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม

รูปแบบของแบบฝึกหัดที่ปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีรูปแบบแบบฝึกหัดด้านระบบภาษาและด้านทักษะ 2 ด้าน ส่วนหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีรูปแบบแบบฝึกหัดเพียงด้านเดียว ได้แก่ ด้านระบบภาษาประเภทการแทนที่คำ ซึ่งไม่มีแบบฝึกหัดรูปแบบอื่น ๆ จึงอาจทำให้ลำบากในการฝึกฝน ฝึกหัด ทบทวน และการทำความเข้าใจในการใช้ภาษาที่ไม่เพียงพอ

6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัย

การเขียนหนังสือตำราของแต่ละเล่มมีวิธีการที่หลากหลายและแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีหรือการปฏิบัติ Dong, J. (2019) จะต้องคำนึงและปรับเปลี่ยนหลักการให้เข้ากับสภาพและสถานการณ์ของผู้เรียน สามารถช่วยเสริมสร้างคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างครอบคลุม โดยคำนึงถึง “โครงสร้าง สมรรถภาพและวัฒนธรรม” เข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการวางโครงสร้างของเล่มหนังสือตำรา เช่น มีคำศัพท์ บทเรียน บทเรียนอ่านเสริม คำอธิบายเพิ่มเติม โครงสร้างไวยากรณ์ เกร็ดความรู้ การปฏิบัติ กิจกรรม แบบฝึกหัด เป็นต้น มีการวางแผนเนื้อหาท่อนหลังให้สอดคล้องกับรายวิชา Wang, X. (2020) การเขียนโครงสร้างตำราเรียนจึงเปรียบเสมือนตัวนำทางซึ่งนำเนื้อหา มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนไม่ออกนอกกรอบความคิด โดยคำนึงถึงหลักการ “ความครบถ้วน (整体性) ความหลากหลาย (丰富性) มีกรณีศึกษา (案例性) และ การนำไปใช้ได้ (实用性)” Lu, B. (1992) ได้เสนอแนวคิดการเขียนตำราภาษาจีนโดยควร

คำนี้ถึง “การนำไปใช้ได้ (实用性) การสื่อสารได้(交际性) ได้ความรู้ (知识性) มีหลักการ(科学性) กลุ่มเป้าหมาย(针对性) และ มีความน่าสนใจ(趣味性)” Zhao, X. (1994) ก็ได้เสนอแนวคิดในหลักการ การเขียนหนังสือตำราโดยควรคำนึงถึง “เจาะจงกลุ่มเป้าหมาย (针对性) การปฏิบัติ(实践性) มีความ น่าสนใจ(趣味性) และ มีหลักการ(科学性)” Wang, X. (2016) ยังได้เสนอแนวคิดการเรียบเรียงเนื้อหา ในตำราควรคำนึงถึง “การนำไปใช้ได้ (实用性) มีความน่าสนใจ (趣味性) ข้อมูลเป็นความจริง(真实性) และ มีความเป็นระบบ(系统性)”

จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม มีลักษณะเด่นที่แตกต่าง กัน การเขียนตำราและการเรียบเรียง กำหนดโครงสร้าง ความน่าสนใจ การฝึกหัดทบทวน การคัดเลือกคำศัพท์ รูปแบบการนำเสนอ หนังสือตำราแต่ละเล่มจะต้องมีกรอบโครงสร้างและกลุ่มผู้เรียนที่ชัดเจน หนังสือตำราเรียน การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 จะมุ่งเน้นไปยัง ผู้เรียนภาษาจีนที่ยังไม่มีพื้นฐานภาษาจีนไปจนถึงมีพื้นฐานในระดับต้น สามารถเรียนควบคู่ไปกับการเรียน เนื้อหาเกี่ยวกับธุรกิจได้ เนื้อหาในหนังสือตำราเรียนเหมาะสำหรับผู้เรียนชาวไทยที่ใช้ชีวิตในประเทศจีนและ สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง ในเนื้อหาที่มีทั้ง เจาะจงกลุ่มเป้าหมาย(针对性) มีความน่าสนใจ(趣味性) และการนำไปใช้ได้(实用性) ส่วนหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียน ชาวไทย) จะเหมาะสำหรับผู้เรียนภาษาจีนที่มีพื้นฐานอยู่ในระดับกลางไปจนถึงระดับสูง เนื้อหาของภาษาจีน ธุรกิจค่อนข้างที่จะเข้มข้น สามารถนำองค์ความรู้ไปประกอบการทำธุรกิจกับคนจีนได้จริง ในเนื้อหาที่มีทั้ง เจาะจงกลุ่มเป้าหมาย(针对性) การปฏิบัติ(实践性) มีความน่าสนใจ(趣味性) การนำไปใช้ได้(实用性) ข้อมูลเป็นความจริง(真实性) การสื่อสารได้(交际性) และได้ความรู้(知识性)

2. จุดเด่นและจุดด้อยของหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม

ด้านเนื้อหา จากการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจแต่ละเล่มจะเน้นเป็น รูปแบบบทสนทนา มีตัวละครพูดคุยตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินเจรจาธุรกิจ ผู้เรียนสามารถนำเอา ตัวอย่างสถานการณ์ในบทเรียนไปใช้ได้จริง และคำศัพท์ที่นำมาในแต่ละบทล้วนมีในบทเรียน สามารถเข้าใจได้ ง่าย หนังสือตำราภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีการสอดแทรกบทสนทนาตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่าง เหมาะสมสำหรับผู้เรียนนำบทสนทนาตัวอย่างไปทบทวนและฝึกฝนได้ หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 มี บทความที่เป็นเนื้อหา สำนวนเกี่ยวกับภาษาจีนธุรกิจ อีกทั้งยังมีการฝึกให้ผู้เรียนเขียนจดหมายธุรกิจ เพื่อ เสริมสร้างความรู้ด้านธุรกิจอีกชั้นหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีภาคผนวกสามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ นอกเหนือจากบทเรียนอีกด้วย การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนา ภาษาจีนธุรกิจ 3 มีเนื้อหาบทเรียนที่สามารถให้ผู้เรียนไปเรียนในประเทศจีนและสามารถนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ สามารถต่อรองราคา ชื่อของ แนะนำได้

ด้านการสื่อสาร หนังสือตำราในแต่ละเล่มค่อนข้างที่จะให้ความสำคัญกับการสื่อสารและการถ่ายทอด จากการวิเคราะห์จากหลักสูตรการทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีนธุรกิจ 《商务汉语考试大纲》 ตามเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต(生活类) และ ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ(业务类) พบว่า

หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีเนื้อหาสอดคล้องกับความรู้ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ (业务类) ยกตัวอย่างเช่น เนื้อหาด้าน การเจรจาธุรกิจ (谈判) การเซ็นสัญญา (签约) ศุลกากร (海关) ทั้ง 2 เล่ม มีเนื้อหาที่ครอบคลุมในการสื่อสารและเจรจาต่อรอง หนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 มีเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยเยอะอยู่ในด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต (生活类) เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้เรียบเรียงได้วางโครงสร้างบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสนทนาภาษาจีนได้ ดังนั้นการสื่อสารจะเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตเป็นหลัก

ด้านคำศัพท์ จากการวิเคราะห์จาก การทดสอบระดับความรู้ภาษาจีนธุรกิจ (BCT) (商务汉语考试) พบว่า จำนวนคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือตำราเรียนของแต่ละเล่มมีจำนวนคำศัพท์ที่ไม่มีในหลักสูตร (BCT) คิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 60 ซึ่งยังเป็นปัญหาที่ผู้เรียบเรียงหนังสือตำราเรียนในอนาคตควรตระหนักและปรับปรุงต่อไป

ด้านแบบฝึกหัด ในหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) มีจำนวนข้อและรูปแบบแบบฝึกหัดที่เหมาะสม สามารถให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทบทวนการเรียนรู้ได้ ส่วนหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 จำนวนข้อและรูปแบบแบบฝึกหัดแต่ละบทมีเพียงรูปแบบแบบฝึกหัดการแทนที่คำเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนไม่สามารถทบทวนและทำความเข้าใจเนื้อหาได้เพียงพอ

จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจทั้ง 5 เล่ม ไม่มีปรากฏเนื้อหาด้าน ไวยากรณ์ และเนื้อหาด้านวัฒนธรรมทางธุรกิจ หากนำเนื้อหา 2 ด้านนี้สอดแทรกเข้ามา จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และฝึกเขียนรูปแบบประโยคด้านภาษาจีนธุรกิจ เรียนรู้และเข้าใจถึงวัฒนธรรมทางธุรกิจเพิ่มได้อีก หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจ 1 และภาษาจีนธุรกิจ (สำหรับผู้เรียนชาวไทย) ถึงแม้ว่าจะเป็นเนื้อหาที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และมีคุณค่า สามารถนำเอาความรู้ที่เรียนมาไปใช้ได้จริง แต่ยังคงมีความล้าสมัยมากจนเกินไป ควรจะมีการพัฒนาไปตามยุคสมัยในปัจจุบัน ส่วนหนังสือตำราเรียนการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 1 การสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 2 และการสนทนาภาษาจีนธุรกิจ 3 ควรมีการวางแผนวางโครงสร้างหัวข้อ มีการเรียบเรียงเนื้อหาการเรียนรู้ที่ชัดเจน ไม่เรียบเรียงเนื้อหาสลับไปมา และเพิ่มเติมในด้านคำศัพท์ เนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวกับธุรกิจ เพิ่มเติมรูปแบบของแบบฝึกหัดให้มีความครอบคลุมและเหมาะสมกับการเรียนรู้ การทบทวนและการฝึกฝนมากกว่านี้

จากข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางในการเขียนตำราภาษาจีนธุรกิจในระดับอุดมศึกษาได้ ดังนี้ 1. ควรมีการเรียบเรียงวางแผนลำดับการเขียนตำราให้ครอบคลุมและเป็นระบบ 2. ควรมีจำนวนคำศัพท์อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่เท่าเทียมตามเกณฑ์ ทั้ง 2 หลักสูตร คือมีคำศัพท์ทั้งใน “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (A)” และ “หลักสูตรการทดสอบภาษาจีนธุรกิจ BCT (B)” 3. มีเนื้อหาในการสื่อสารธุรกิจที่ครอบคลุมตามเกณฑ์วัดและประเมินความสามารถในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ (商务交际能力项目) ทั้ง 2 ด้าน ทั้งด้านการสื่อสารธุรกิจในการดำรงชีวิต (生活类) และ ด้านการสื่อสารเชิงธุรกิจ (业务类) ตามระดับมาตรฐานความรู้ของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ในการเขียนตำราเกี่ยวกับธุรกิจควรเป็นเนื้อหาที่ทันสมัยและ

มีความถูกต้องแม่นยำ 4. ควรคำนึงถึงจำนวนข้อและรูปแบบของแบบฝึกหัดให้มีความเหมาะสม สามารถให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทบทวนการเรียนรู้ได้

3. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจในประเทศไทย ยังไม่มีหนังสือตำราเรียนที่ใช้เป็นระบบเดียวกันในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่จะใช้หนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจที่เป็นนักวิชาการชาวจีนเป็นผู้เรียบเรียงหรือเป็นหนังสือที่มาจากประเทศจีนนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาชาวต่างชาติ ที่เป็นชาวตะวันตกมากกว่าและเหมาะสมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่จะดำเนินธุรกิจในประเทศจีน ฉะนั้นหากจะใช้หนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจที่นักวิชาการชาวจีนเป็นผู้เรียบเรียงหรือเขียนขึ้น มาใช้ในการเรียนการสอนในประเทศไทย ผู้สอนจึงควรคำนึงถึงความรู้และเนื้อหาที่จะถ่ายทอดไปยังผู้เรียน มีความสอดคล้องกับหลักสูตรหรือคำอธิบายรายวิชาหรือไม่ ดังนั้นการเลือกใช้ตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจให้เหมาะสมกับผู้เรียนและหลักสูตรของแต่ละสถาบันยังคงเป็นปัญหาที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญในการเลือกสรรหรือสืบค้นหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและหลักสูตร หรืออาจมีบางสถาบันใช้หนังสือเรียนภาษาจีนธุรกิจที่บุคลากรในสถาบันนั้น ๆ เรียบเรียงขึ้นเอง แต่มีจำนวนที่น้อยมากในประเทศไทย ในงานวิจัย บทความที่เกี่ยวกับการเขียนตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจหรือเกี่ยวกับการเปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจของประเทศไทยยังคงต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นไปอีก โดยการกระตุ้น ผลักดัน ส่งเสริมให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเรียบเรียงหรือการเขียนตำราเรียนในประเทศไทย จัดตั้งคณะกรรมการ บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาและนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในเรื่องการทำธุรกิจไทย-จีน มาเรียบเรียงและรวบรวมข้อมูลให้เป็นหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจที่ใช้ในประเทศไทยสำหรับสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งกระตุ้นและผลักดันให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างๆที่เป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาจีนธุรกิจ ไม่ว่าจะ เป็นในรายวิชาเอก หรือในรายวิชาเลือก อาจารย์ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ สามารถกำหนดเนื้อหาขอบเขต ภูมิภาค ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน และจัดเป็นหนังสือตำราเรียนภาษาจีนธุรกิจประจำหลักสูตรเพื่อสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาได้อีกด้วย ดังนั้นการเขียนเรียบเรียงตำราเรียนในประเทศไทยยังต้องมีการพัฒนาต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

Business Chinese major Faculty of Liberal Arts Panyapiwat Institute of Management. (n.d).

Business Chinese Conversation Textbook 1-3. <https://anyflip.com/qmtnr/ztyi/basic> (in Thai)

Chinese Tests Service Website. (2023). *Business Chinese Test*. [http://Chinesetest.cn/BCT\(in Chinese\)](http://Chinesetest.cn/BCT(in%20Chinese))

Dong, J. X. (2019). *The comparative study between two series of Elementary Business Chinese textbook* [Unpublished master's thesis]. Shanghai Jiaotong University. (in Chinese)

- Guo, H. (2012). Comparative analysis of “Practical Business Chinese” and “Basic Practical Chinese”. *Xindai Yuwen Journal*, 6(1), 158-160. (in Chinese)
- Huo, X. W. (2013). *Analysis on course of Intermediate Business Chinese - Based on the comparison of two course books* [Unpublished master’s thesis]. Shandong University. (in Chinese)
- Kong, R. (2014). *The Comparison between Developing Business Chinese Spoken articles and International Business Chinese course* [Unpublished master’s thesis]. Lanzhou University. (in Chinese)
- Li, X. (2013). *Compilation of Chinese second language teaching materials*. Beijing Normal University Publisher. (in Chinese)
- Lu, B. (1992). Theoretical research issues in teaching Chinese as a foreign language. *Yuyan Wenzhi yingyong Journal*, 1(1), 61-68. (in Chinese)
- Lu, X. (2007). *A Comparative Study between “Jingmao Qiqian ABC” and “Shangwu Hanyu”* [Unpublished master’s thesis]. Sichuan University. (in Chinese)
- Manomaiwiboon, P. & Sutthanasun, P. (2006). *Business Chinese for Thai students (2)*. Bangkok: Academic work dissemination project Faculty of Arts Chulalongkorn University. (in Thai)
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2016). *Research report for developing the Chinese language teaching management system in Thailand, synthesizing the overall picture*. http://thesis.swu.ac.th/swuebook/A410805_V7.pdf (in Thai)
- Royal Thai Embassy in Beijing (2023). *Thai-Chinese relations overview*. <https://thaiembbeij.org/th/republic-of-china/thai-relations-china/>. (in Thai)
- Sacchanand, C. (2021). *Lecture documents “Techniques for preparing academic work: Textbooks and books”*. Sukhotai Thammatirat Open University. (in Thai)
- Siritarungsri, B. (2011). Principle and technique for academic writing. *Journal of Health Science*, 5(2), 1. (in Thai)
- Thai Government Gazette. (2022). *The civil service commission in higher education institutions announcement 2021*. (in Thai)
- Vongsurakrai, K. (2023). *Thai business strategy for the Chinese market*. <https://www.okmd.or.th/fast-forward-talk/video/forum-2/210/>(in Thai)
- Waichompu, N. (2013). Review lessons: Writing textbooks and books for application to academic position. *Journal of Educational Administration*, 24(2), 6. (in Thai)

- Wang, J. (2012). *A comparative study of six Business Chinese textbooks for foreigners* [Unpublished master's thesis]. Jinan University. (in Chinese)
- Wang, J. (2013). *A comparative study between "Business Chinese of Managers" and "New Cambridge Business English Advanced" course* [Unpublished master's thesis]. Shanghai International University. (in Chinese)
- Wang, X. (2016). *A comparative study on vocabulary of two sets of Advanced Business Chinese textbooks* [Unpublished master's thesis]. Zhongshan University. (in Chinese)
- Wang, X. (2020). *Analysis of the textbooks for intermediate and advanced comprehensive courses in the series "Excellent Chinese, Winning in Business Chinese"* [Unpublished master's thesis]. Heilongjiang University. (in Chinese)
- Witthayaphirom, K. (2013). Necessity analysis of business Chinese for cross-cultural communication. *Journal of Chinese Studies*, 6(6), 259-276. (in Thai)
- Woralaknakul, S. (2005). *Business Chinese I*. Ramkhamhaeng University Press. (in Thai)
- Wu, J. (2011). *The comparison of < Easy Business Chinese > and < A General Course for Business Chinese I >* [Unpublished master's thesis]. Jilin University. (in Chinese)
- Yu, L. (2012). *A comparative study between < Beijing Business Chinese (Elementary) > and < Into Business with Chinese >* [Unpublished master's thesis]. Jilin University. (in Chinese)
- Zhang, K. (2012). *The comparative study of Business Chinese series and Chinese for managers series — Concurrently talk about the construction of Elementary Business Chinese materials* [Unpublished master's thesis]. Northeast Normal University. (in Chinese)
- Zhao, X. (1994). A brief introduction to the teaching of Chinese language and culture courses as a foreign language about teaching orientation and teaching principles. *Hanyu Xuexi Journal*, 19(1), 53-56. (in Chinese)